# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בקריאת שיר: בית, טור, חריזה, משקל ודובר
- להבחין בין שיר לירי לשיר סיפורי
- לזהות אמצעים כמו מצלול, אירוניה ושורה חוצה ביצירות מהפרק

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א' – הבנת מושגים

1. ב – בית
2. א – שורה אחת
3. ב – הדמות שמדברת בשיר, לא בהכרח המשורר
4. ב – שיר סיפורי
5. א – שיר לירי מביע רגשות, שיר סיפורי מספר עלילה
6. ג – דוד אבידן
7. ב – ח"נ ביאליק

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – את השיר כתב דוד אבידן
2. נכון – זהו שיר ותיק בנחלת הכלל
3. לא נכון – בשורה חוצה המשפט דווקא ממשיך לשורה הבאה
4. נכון – זו ההגדרה של מצלול
5. לא נכון – שיר לירי מביע רגשות ולא בהכרח עלילה
6. נכון – זהו שיר מוכר של נתן זך

### חלק ג' – השלמת מילים

1. בית
2. מצלול
3. נמען
4. לירי
5. חוצה

### חלק ד' – התאמת משורר ליצירה

- 1 – ד (דוד אבידן)
- 2 – א (ח"נ ביאליק)
- 3 – ב (נתן זך)
- 4 – ג (נורית זרחי)

### חלק ה' – כתיבה קצרה

1. הדובר הוא דמות בתוך השיר, לא בהכרח זהה למשורר שכתב אותו
2. תיאור מצב שבו נאמר דבר אחד אך מתכוונים להפך, או ציפייה שלא מתממשת

### חלק ו' – משימת כתיבה

1. תשובה אישית הכוללת זיהוי דובר, נמען ורגש מרכזי, עם התייחסות לשיר קונקרטי מהפרק

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- בית הוא קבוצת שורות, טור הוא שורה אחת
- דוגמאות מהפרק כמו בעיות אישיות לעומת שירים עם עלילה ברורה
- הדובר הוא דמות בתוך השיר שיכולה להיות שונה מהמשורר עצמו

## טיפים להפעלה:

- מומלץ לקרוא את השירים בקול רם לפני תחילת העבודה על הדף
- אפשר להיעזר בכרטיסיות החזרה לחיזוק המושגים לפני המבחן
- לתלמידי חנ"מ ועולים כדאי לצמצם לפריטים ללא סימון skip_n ולהוסיף הדגמה משותפת בלוח

# דף תרגול: איך קוראים שיר?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

נלמד איך קוראים שיר. נכיר מילים חשובות כמו בית, חריזה ודובר. נקרא שירים של כמה משוררים.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **בית** | קבוצת שורות בשיר שנחשבת ליחידה אחת, כמו פסקה |
| **טור** | שורה אחת בשיר |
| **חריזה** | מילים שנשמעות דומה בסוף שורות השיר |
| **מצלול** | חזרה על צלילים דומים שיוצרת מוזיקה במילים |
| **דובר** | מי שמדבר בשיר, לא תמיד המשורר עצמו |
| **נמען** | מי שהשיר פונה אליו |
| **שיר לירי** | שיר שמביע רגשות והרהורים אישיים |
| **שיר סיפורי** | שיר שמספר סיפור עם עלילה |

## 1 חלק א' – הבנת מושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה השם של קבוצת שורות בשיר?

א) טור ב) בית ג) חרוז ד) משקל

**2.** מה המילה לשורה אחת בשיר?

א) שורה אחת ב) קבוצת בתים ג) סוף השיר ד) הכותרת

**3.** מי מדבר בתוך השיר?

א) המשורר תמיד ב) הדמות שמדברת בשיר, לא בהכרח המשורר ג) הקורא של השיר

ד) מי שהדפיס את השיר

**4.** איך קוראים לשיר שיש בו סיפור?

א) שיר לירי ב) שיר סיפורי ג) שיר חופשי בלבד ד) כותרת

**5.** מה ההבדל בין שני סוגי השירים?

א) שיר לירי מביע רגשות, שיר סיפורי מספר עלילה ב) שיר לירי תמיד מחורז

ג) שיר סיפורי תמיד קצר יותר ד) אין הבדל ביניהם

**6.** מי המשורר של "בעיות אישיות"?

א) ח"נ ביאליק ב) נתן זך ג) דוד אבידן ד) נורית זרחי

**7.** מי המשורר של "אל הציפור"?

א) דוד אבידן ב) ח"נ ביאליק ג) נתן זך ד) נורית זרחי

## 2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | "בעיות אישיות" נכתב בידי נורית זרחי | ☐ | ☐ |
| 2 | "אל הציפור" של ביאליק הוא שיר קלאסי שנדפס בשנת 1892 | ☐ | ☐ |
| 3 | שורה חוצה היא שורה שהמשפט בה נגמר ולא ממשיך הלאה | ☐ | ☐ |
| 4 | מצלול הוא חזרה על צלילים דומים ביצירה | ☐ | ☐ |
| 5 | שיר לירי תמיד מספר סיפור עם עלילה מלאה | ☐ | ☐ |
| 6 | נתן זך כתב את השיר "כשצלצלת רעד קולך" | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** קבוצת שורות בשיר הנחשבת ליחידה אחת נקראת _____

**2.** חזרה על צלילים דומים בשיר יוצרת תופעה בשם _____

**3.** מי שהשיר פונה אליו נקרא _____

**4.** שיר _____ הוא שיר שמביע רגשות והרהורים אישיים

**5.** שורה שהמשפט בה ממשיך לשורה הבאה בלי להיעצר נקראת שורה _____

## 4 חלק ד׳ – התאמת משורר ליצירה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** בעיות אישיות | ___ | **א.** ח״נ ביאליק |
| **2.** אל הציפור | ___ | **ב.** נתן זך |
| **3.** כשצלצלת רעד קולך | ___ | **ג.** נורית זרחי |
| **4.** מרגרט אן | ___ | **ד.** דוד אבידן |

## 5 חלק ה׳ – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

**1.** הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין הדובר בשיר לבין המשורר עצמו

**2.** תארו דוגמה לאירוניה כפי שלמדתם שהיא מופיעה בשיר "בעיות אישיות"

## 6 חלק ו' – משימת כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו אחד מהשירים שנלמדו בפרק וכתבו פסקה קצרה: מי הדובר, למי הוא פונה, ומה הרגש המרכזי בשיר

## כרטיס יציאה

מה ההבדל בין בית לטור בשיר?

תנו דוגמה לשיר לירי ולשיר סיפורי מהפרק

מי זה הדובר בשיר, ולמה הוא לא תמיד המשורר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀